

ย ย

บทพิธีกรรมประเพณีจังหวัดตรัง

เพลงเปิดรายการ

ร่วมฟ้าเมืองตรัง <http://www.thaighost.net/karaokeonline&read-39714.html>

ร้อยกรอง

ถ้าเลเซากอบ มห้ศจรยโยโลกบาดาล ทิวทัศน์ป่าชายเลน ถ้าลอดทะเลเขา ไม้หอมเทพธาโร

บททัก

สวัสดีคะ ท่านผู้ฟังทุกท่านดิฉัน ดีใจสุดเด็กตรัง ตัวดำ กลับมาพบกับทุกท่านอีกแล้วคะ

บทนำ

เป็นประเพณีทำบุญในวันออกพรรษา ปฏิบัติตามความเชื่อ
เมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าเสด็จไปจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อโปรดพระมารดา
เมื่อครบพรรษาจึงเสด็จกลับมายังโลกมนุษย์ พุทธศาสนิกชนไปรับเสด็จ
แล้วอัญเชิญพระพุทธเจ้าประทับบนบุษบกแล้วแห่แหน

ประเพณีจังหวัด

ประเพณีชักพระ เป็นประเพณีที่ชาวตรังได้สืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนาน
ในช่วงเวลา วันชักพระ จะทำกันในวันออกพรรษา คือวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ โดยตกลงนัดหมายลากพระไปยังจุดศูนย์รวม วันรุ่งขึ้น แรม ๒ ค่ำ เดือน ๑๑
จึงชักพระกลับวัด

เพลงชักพระ <http://www.youtube.com/watch?v=PR7U0HNXJ9Y>

บทเชื่อม

ความสำคัญ ของประเพณีชักพระนั้นคือ
เป็นประเพณีทำบุญในวันออกพรรษา ปฏิบัติตามความเชื่อ เมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าเสด็จไปจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อโปรดพระมารดา
เมื่อครบพรรษาจึงเสด็จกลับมายังโลกมนุษย์ พุทธศาสนิกชนไปรับเสด็จ แล้วอัญเชิญพระพุทธเจ้าประทับบนบุษบกแล้วแห่แหน

ประเพณีจังหวัด

ประเพณีชักพระมีพิธีกรรม ดังนี้

๑. การแตงนมพระ

นมพระ หมายถึงนมพระเป็นพาหนะที่ใช้บรรทุกพระลาก นิยมทำ ๒ แบบ คือ ลากพระทางบก เรียกว่า นมพระ ลากพระทางน้ำ เรียกว่า "เรือพระ"
นมพระสร้างเป็นร้านไม้ มีไม้สองท่อนรองรับข้างล่าง ทำเป็นรูปพญานาค มีล้อ ๔ ล้ออยู่ใต้ตัวพญานาค ร้านไม้ใช้ไม้สานทำฝาผนัง ตกแต่งลวดลายระบายสีสวย รอบ
ๆ ประดับด้วยผ้าแพรสี ธงริ้ว ธงสามชาย ธงราว ธงยืนห้อยระยง ประดับต้นกล้วย ต้นอ้อย ทางมะพร้าว ดอกไม้สดทำอุบะห้อยระยง
มีตมห้อยด้วยใบโพธิ์แขวนหน้านมพระ ตัวพญานาคประดับกระจกแวววาวสีสวย ข้าง ๆ นมพระแขวนโพน กลอง ระฆัง สอง ด้านหลังนมพระวางเก้าอี้
เป็นที่นั่งของพระสงฆ์ ยอดนมอยู่บนสุดของนมพระ ได้รับการแต่งอย่างบรรจงดูแลเป็นพิเศษ เพราะความสง่าได้สัดส่วนของนมพระขึ้นอยู่กับยอดนม

๒. การอัญเชิญพระลากขึ้นประดิษฐานบนนมพระ

พระลาก คือพระพุทธรูปปั้น แต่ที่นิยมคือ พระพุทธรูปปางอุ้มบาตร เมื่อถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ พุทธบริษัทจะสงฆ์นำพระลากเปลี่ยนจิว
แล้วอัญเชิญขึ้นประดิษฐานบนนมพระ แล้วพระสงฆ์จะเทศนาเรื่องการเสด็จไปดาวดึงส์ของพระพุทธเจ้า ตอนเช้ามีดในวันแรม ๑ ค่ำเดือน ๑๑
ชาวบ้านจะมาตักบาตรหน้านมพระ เรียกว่า ตักบาตรหน้าล้อ เสริจแล้วจึงอัญเชิญพระลากขึ้นประดิษฐานบนนมพระ
ในตอนนั้นบางวัดจะทำพิธีทางไสยศาสตร์เพื่อให้การลากพระราบรื่น ปลอดภัย

๓. การชักพระ

ใช้เชือกแบ่งผูกเป็น ๒ สาย เป็นสายผู้หญิงและสายผู้ชาย โดยใช้โพน (ปัด) สอง ระฆัง เป็นเครื่องตีให้จังหวะเข้าใจในการลากพระ
คนลากจะเบียดเสียดกันสนุกสนานและประสานเสียงร้องบทลากพระเพื่อผ่อนแรง

ตัวอย่าง บทร้องที่ใช้ลากพระสร้อย :

อ้อสาระพา เฮโล เฮโล

ไอ้ไทรกลมกลม ห้วนมสาวสาว

ไอ้ไทรยาวยาว สาวสาวชอบใจ

เพลงเทศกาลนางหาย http://www.youtube.com/watch?v=1cAp_0kss1A&feature=related

บทปิด

ประเพณีชักพระ เป็นการแสดงออกถึงความพร้อมเพรียง สามัคคีพร้อมใจกันในการทำบุญทำทาน จึงให้สาระและความสำคัญดังนี้

๑. ชาวบ้านเชื่อว่า อานิสงส์ในการชักพระ จะทำให้ฝนตกตามฤดูกาล เกิดคติความเชื่อว่า "เมื่อพระหลบหลัง ฝนจะตกหนัก" นมพระจึงสร้างสัญลักษณ์พญานาค เพราะเชื่อว่าให้น้ำ การชักพระจึงสัมพันธ์เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในสังคมเกษตร

๒. เป็นประเพณีที่ปฏิบัติตามความเชื่อว่า ใครได้ชักพระทุกปี จะได้อายุยืนยาว สุขภาพแข็งแรง ประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นเมื่อนมพระลากผ่านหน้าบ้านของใคร คนที่อยู่ในบ้านจะออกมาช่วยลากพระ และคนบ้านอื่นจะมาจับทอลากพระต่ออย่างไม่ขาดสาย

๓. เกิดแรงบันดาลใจ แต่งบทร่ายกรอสำหรับขับร้องในขณะที่ช่วยกันชักพระ ซึ่งมักจะเป็นบทกลอนสั้น ๆ ตลก ขบขัน และได้ตอบกัน

ได้ฝึกทั้งปัญญาและปฏิภาณไหวพริบ

บทอาลา

ประเพณีชักพระเป็นประเพณีที่เก่าแก่ อย่าลืมช่วยกันรักษาไว้ให้ลูกๆหลานๆได้สืบสานประเพณีที่ดีงามนี้ไว้ตลอดไปนะค่ะย แล้วพบกันใหม่สวัสดีค่ะ

เพลงปิดรายการ

เพลงล่องใต้ <http://www.janicha.net/forum/index.php?topic=7.0>

ผู้จัดทำ

นางสาวสุธิตาย อามรณ์ http://www.phuketdata.net/main/index.php?option=com_content&task=view&id=966&Itemid=5

ย

ย

ย

***

[จิรายุ บัณฑิต](#) บันทึกข้อมูล